

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum

2017-02-23

§ 11

UTN 14/17

Utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2016

Beslut

Utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2016 godkänns.

Ärendet

Enligt stadens styrprinciper antar fullmäktige med ledning av Mölnåls Vision 2022 mål för vissa verksamheter i budget och plan. Varje nämnd ska därutöver anta egna mål enligt samma modell och upprätta verksamhetsplan och verksamhetsberättelse. Verksamhetsberättelsen syftar till att ge en översiktlig bild av hur förvaltningen levt upp till de övergripande direktiv som givits i verksamhetsplanen.

Kommunstyrelsen tar del av båda handlingarna i informationssyfte som ett led i den lagstadgade uppsiktsplikten.

Ärendets behandling

Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse den 3 februari 2017.

Utbildningsnämndens arbetsutskottet har behandlat ärendet den 9 februari 2017, §9.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till utbildningsnämnden

Utbildningsnämndens verksamhetsberättelse 2016 godkänns.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om arbetsutskottets förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Verksamhetsberättelse 2016

Utbildningsnämnden

”En ledande utbildningsaktör med attraktivt utbud av hög kvalitet”.

Innehåll

1. Sammanfattning	3
2. Bakgrund och syfte.....	3
3. Året som gått – förvaltningschefens ord	3
4. Uppföljning av i verksamhetsplan angivna förutsättningar	5
4.1. Grundläggande värden	5
4.2. Omvärldsperspektiv och förutsättningar	5
4.3. Strategier och satsningar	6
4.4. Målsamordning och andra samarbeten.....	8
5. Ekonomi och volymer	8
6. Mölndal förstärker Västsverige	11
6.1. Fullmäktigemål 4: Mölndal ska ta en alltmer betydelsefull roll i utvecklingen av regionen.....	11
Nämndmål 1: Utbudet av gymnasial och eftergymnasial utbildning i Mölndal ska öka .	11
Nämndmål 2: Gymnasial och eftergymnasial utbildning som utförs i egen regi ska vara attraktiv och av hög kvalitet.	13
7. En hållbar stad där vi växer och mår bra.....	15
7.1. Fullmäktigemål 6: Varje barns potential ska tidigt tas tillvara så att de samlade skolresultaten förbättras samtidigt som fler får godkänt i alla ämnen.	15
Nämndmål 3: Antal folkbokförda elever i Mölndal som uppnår gymnasieexamen ska öka.	15
7.1. Fullmäktigemål 10: I Mölndal ska graden av socialt deltagande, integration och egen försörjning öka...	17
Nämndmål 4: Studerande i vuxenutbildning ska ges förutsättningar att nå sina individuella utbildningsmål.....	17
8. Internt fokus	18
8.1. Fullmäktigemål 11: Mölndals stads attraktivitet och tydlighet som arbetsgivare ska stärkas.	18
Nämndmål 5: Utbildningsnämnden tillvaratar och utvecklar personalens kompetens i enlighet med verksamhetens behov.....	18
9. Intern kontroll.....	19
9.1. Åtgärder inom intern kontroll.....	19
9.2. Uppföljning av intern kontroll.....	20

1. Sammanfattning

Inför 2016 stod utbildningsnämnden inför utmaningen att utveckla ny och befintliga verksamhet i syfte att stärka utbudet av utbildning inom Mölndal. Nämnden bidrog till måluppfyllelsen 2016 genom att utöka utbudet av attraktiva utbildningar i Mölndal och stärka utbildningarnas kvalitet. Utbildningarna har en tydlig koppling till arbetsmarkanden och under de första månaderna i verksamhetsåret 2016 startades fyra nya yrkesvuxutbildningar. Krokslättsgymnasiets och Frejagymnasiets profil har tydliggjorts med fokus på tydligare koppling till arbetsmarkanden. Nya webbplatser har möjliggjort att gymnasieverksamheterna nu löpande kan kommunicera kring sina utbildningar och vad som händer inom verksamheten.

Fler ungdomar är i aktiviteter som främjar fortsatta studier och målet är att fler folkbokförda elever i Mölndal ska uppnå gymnasieexamen. Under 2016 har även kontrollen av kvaliteten på Mölndals gymnasieungdomars skolgång påbörjats bland annat genom granskning av avtal med andra kommuner och skolor med elever med tilläggsbelopp. Detta har bidragit till en bättre uppföljning av skolornas kvalitet och att fler elever får rätt stöd samtidigt som nämndens resurser används mer effektivt.

2. Bakgrund och syfte

Av stadens styrprinciper framgår att samtliga nämnder ska upprätta verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser. Planen är en styrande överenskommelse mellan nämnd och förvaltning. Den följs upp i berättelsen som ställs från förvaltning till nämnd. Verksamhetsplanen syftar till att visa nämndens övergripande direktiv kring styrning av förvaltningen med fokus på förändring och utveckling inom kärnverksamheten. Stadens vision visar inriktningen och ligger till grund för strategisk planering och utveckling.

3. Året som gått – förvaltningschefens ord

Utbildningsnämndens målsättning är att skapa en ledande utbildningsaktör med ett attraktivt utbud av hög kvalitet. Som en ledande utbildningsaktör förstärker vi Västsverige. En stark utbildningsaktör blir vi genom att erbjuda attraktiva utbildningar inom gymnasieskolan, yrkeshögskolan och vuxenutbildningen med hög kvalitet. Förutsättningarna för att skapa utbildningar av hög kvalitet är att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet och att ständigt arbeta med trygghet och trivsel som grund för goda studieresultat. Omvärlden förändras och medför nya villkor för en kommunal utbildningsaktör. Genom ökad omvärldsbevakning, regional samverkan och systematiskt arbete finns förutsättningar att lyckas nå uppsatta mål.

Under 2016 implementerades den organisationsförändring som planerades 2015. Förändringen omfattade samtliga enheter och medförde rekrytering av flera nya chefer. Under

2016 tillsattes två nya verksamhetschefer, två nya rektorer samt en enhetschef enligt plan. Samtliga chefer var på plats från och med september 2016. Ett gott ledarskap är en framgångsfaktor för att bedriva utvecklingsarbete och under hösten har nya handlingsplaner tagits fram för förvaltningens målarbete. Det innebär en plan för hur programutbudet ska breddas och ett aktivt arbete för att stärka verksamheternas attraktivitet och kvalitet. Under 2016 genomfördes under hösten en medarbetarenkät med fokus på HME-frågor (Hållbart Medarbetar Engagemang). Utbildningsförvaltningen hade ett relativt högt resultat på HME-frågorna. Det positiva resultatet kring området "Ledarskap" ökade det totala värdet. Ett bra resultat innebär att där finns bra förutsättningar för ett bra ledarskap och att de nya cheferna bidrar till resultatet. Inom området styrning kan resultatet förbättras genom förankring av målarbetet vilket är en utmaning inför 2017.

I samband med att ledarskapet förstärktes under hösten 2016 etablerades även en ny ledningsgrupp inom utbildningsförvaltningen. Ledningsgruppens fokus 2017 är att i första hand utveckla, förankra och integrera det systematiska kvalitetsarbetet.

Verksamheterna inom utbildningsnämnden agerar på en konkurrensutsatt marknad. För att stärka attraktiviteten inom de olika utbildningsområdena finns ett stort behov av egna kommunikationsytor. Enligt ett beslut om särprofilering kan nu skolorna ha en egen visuell identitet samt en egen webbplats. Under 2016 implementerades nya webbplatser för gymnasieskolorna och utvecklingen av en ny webbplats för vuxenutbildningen påbörjades.

Utbildningsnämnden gav uppdrag till förvaltningen att utreda förutsättningarna för att utveckla gymnasieverksamheten. Utredningen om framtidens gymnasieskola i Mölndal presenterades för nämnden i november och flera framgångsfaktorer identifierades. Framgångsfaktorerna för attraktiva utbildningar är bl.a. en tydlig profil och en stark koppling till arbetsmarknad.

För att öka andelen ungdomar med gymnasieexamen i Mölndal finns flera utmaningar. Då de flesta elever studerar hos annan huvudman blir möjligheten att påverka utbildningens kvalitet liten. Under 2016 påbörjades arbetet med att skapa ett verktyg för uppföljning av elever som studerar utanför Mölndal.

Under 2016 fortsatte arbetet att skapa balans i utbildningsnämndens ekonomi. Redan 2015 visade utbildningsförvaltningen ett positivt resultat om ca 1,1 mnkr och för 2016 redovisar nämnden ett förstärkt positivt resultat på 2,8 mnkr. Detta samtidigt som utbildningsnämndens verksamhet växer.

4. Uppföljning av i verksamhetsplan angivna förutsättningar

4.1. Grundläggande värden

Grundläggande i arbetet att utveckla utbildningsverksamhet ska vara att skapa en trygg studiemiljö som främjar elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

Utbildningsverksamheten inom språkintröduktion ökade kraftigt 2015-2016. Det innebar många nya elever med olika kulturell bakgrund och erfarenheter som studerar i samma verksamhet. Under 2016 förstärktes resurser inom gymnasieskolan och bl.a. elevhälsan för att ge stöd åt de nyanlända ungdomar som studerar på språkintröduktion. På så vis skapar utbildningsnämnden en utbildning där alla får chansen. Arbetet med skolan som en drog- och våldsfri arbetsplats utvecklades genom arbetet med en ny likabehandlingsplan. Arbetet med att skapa en trygg och stimulerande studiemiljö sker givetvis varje dag men en del av studiemiljön utgörs av ändamålsenliga och trivsamma lokaler. Inom flera verksamheter är lokaler och utrustning eftersatta då utbildningsnämnden saknat ekonomiska förutsättningar att uppdatera utrustning och förnya inredningen. Under 2016 utarbetades ett ökat investeringsanslag samt en plan för att förstärka elevernas och medarbetarnas arbetsmiljö.

4.2. Omvärldsperspektiv och förutsättningar

Det har inte funnits anledning att ompröva de förhållanden/perspektiv som nämnden lyfte fram i verksamheten under 2016.

2015 sökte nästan 163 000 människor asyl i Sverige. Det innebär ett kraftigt ökat behov av SFI och yrkesutbildningar med språkstöd etc. Vuxenutbildningen blir en central funktion för att ge människor förutsättningar till arbete och integration. Från och med 1 januari 2017 gäller även utökad rätt till vuxenutbildning. Det innebär att också den som har utbildning ska kunna delta i vuxenutbildning för att stärka sina förutsättningar att studera vidare eller få jobb. Hur stor andel som väljer att använda rätten till vuxenutbildning är osäkert men reformen ställer högre krav på ökad kapacitet och beredskap inom vuxenutbildningen.

Under 2016 ökade andelen elever inom språkintröduktion hos många av gymnasieskolorna inom Göteborgsregionen. Efterfrågan på behöriga lärare ökade. Till verksamheten rekryterades personal med bl.a. svenska som andraspråk. Attraktiviteten att arbeta inom Mölndals stad och språkintröduktion är hög då där finns stor erfarenhet och en etablerad struktur kring språkintröduktion. Inom området SFI var ökningen inte lika stor som prognoserna visade. Återhållsamheten kring rekrytering av lärare och kring förstärkning av resurser inom SFI var därmed strategiskt riktig. Även inom SFI-verksamheten i Mölndal finns en relativt hög attraktivitet vid rekrytering av behöriga lärare med många sökande till de utannonserade tjänsterna. Anledningen bedöms vara den samma som inom området språkintröduktion.

Inom området vuxenutbildningen etablerar sig flera nya aktörer och marknaden blir mer konkurrensutsatt. I nuläget begränsas den sökande till stor del att studera på vuxenutbildningen inom den kommun den studerande är bosatt i. Ett förändringsarbete pågår i syfte att göra det möjligt för den sökande att välja utbildningsanordnare även inom vuxenutbildningen. Det skulle innebära en ökad konkurrens bland dagens utbildningsanordnare.

Andelen gymnasieungdomar i Mölndal och inom Göteborgsregionen (GR) ökar inom de fem närmsta åren med ca 15-20 %. Under perioden 2010 till 2015 minskade elevkullarna med nästan 25 % vilket medförde kraftig reducering av gymnasieplatserna inom GR. Nu är läget det omvända och kommunerna samt de fristående huvudmännen behöver öka sin kapacitet. För Mölndals stad innebär detta en förutsättning för att utveckla gymnasieverksamheten.

4.3. Strategier och satsningar

Behov av systematisk uppföljning

Avsaknad av systematiska tillvägagångssätt eller verktyg för uppföljning av kvalitet och resultat från externa skolor är stor. Utbildningsnämnden har 2016 påbörjat arbetet med att utveckla ett tillvägagångssätt för systematisk uppföljning av elever hos externa utbildningsanordnare. Det är avgörande att följa upp Mölndals elever tidigt för att kunna bistå med stöd och resurser förebyggande och samtidigt. I samverkan med GR har ett regiongemensamt elevinformationssystem (ELIN) utvecklats. Planen var att systemet skulle ha varit klart hösten 2016 men systemet har blivit försenat och planeras nu att implementeras under våren 2017. Samtidigt har utbildningsnämnden under året jobbat med att ta fram egna verktyg för att kunna följa upp skolor utifrån egna kriterier såsom tilläggsbelopp, betyg, andelen mölndalelever etc. Detta arbete fortsätter under 2017.

Yrkeshögskolan

Under 2016 genomförde utbildningsnämnden sex ansökningar till Yrkeshögskolan vilket innebär en ökning från föregående år. Ledtiderna för ansökningsprocesserna är dock långa. Ansökningarna är framtagna i samverkan med aktörer inom privat och offentlig sektor. Yrkeshögskolan är en utbildningsform med tydlig koppling till arbetsliv och arbetsmarknad och där finns tydliga synergieffekter kring kompetens- och resursväxling med befintlig verksamhet och utvecklingen av YH-utbildningar inom Mölndals Stad.

Utredning ny gymnasieskola

Inför 2016 hade utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att utveckla gymnasieverksamheten i Mölndal. Resultatet av utredningen presenterades för utbildningsnämnden i november 2016. Utredningen tar utgångspunkt i de förutsättningar som kan bidra till en attraktiv gymnasieverksamhet i Mölndal som förstärker Västsverige. Utredningen visar att det finns förutsättningar att utveckla gymnasieverksamheten i Mölndals

stad men att där även förekommer flera framgångsfaktorer för att verksamheten ska bli attraktiv och av hög kvalitet. En tydlig profil i nära samverkan med lokalt och regionalt arbetsliv är avgörande. I december fick utbildningsförvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för fler gymnasieprogram i Mölndal.

Arbetsnära utbildningar

Under 2016 ökade utbudet av arbetsnära utbildningar i Mölndals stad. Inom exempelvis vuxenutbildningen startade fyra nya utbildningar. Vård och omsorgsutbildningen med språkstöd hade fler sökande än någon annan vuxenutbildning inom Göteborgs regionen (GR). Samtidigt utvecklades en yrkesintegrerad grundutbildning i svenska i syfte att erbjuda arbetsliv inom privat och offentlig sektor.

Marknadsföring

Under 2016 utvecklades nya riktlinjer för en förstärkt marknadsföring inom gymnasieverksamheten. En marknadsutvecklare rekryterades med uppdrag att utgöra stöd för verksamheterna i marknadsföring. Enligt ett beslut om särprofilering kan nu skolorna ha en egen visuell identitet samt en egen webbplats. Under 2016 implementerades nya webbplatser för gymnasieskolorna och utvecklingen av en ny webbplats för vuxenutbildningen påbörjades.

Under året har en stor satsning genomförts när det gäller marknadsföring av Krokslättsgymnasiet och Frejagymnasiet. Skolornas profil har tydliggjorts med fokus på profilerade utbildningar kopplade till arbetsmarkanden. Detta är en grundförutsättning för att gymnasieskolorna ska kunna arbeta aktivt med marknadsföring och sticka ut i det intensiva mediabruset. De grafiska profilerna med logotyp, typsnitt och riktlinjer har tagits mycket väl emot vad gäller färg, form, uttryck, känsla och tonalitet och man upplever att lärare, elever och verksamhetsansvariga känner igen sin verksamhet i utformandet. För vuxenutbildningen är ambitionen att förenkla för alla vuxna som vill studera inom Mölndals stad. Denna process påbörjades hösten 2016 och arbetet fortsätter i 2017 i samband med nämndens nya verksamhetsplan för 2017.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling ger medarbetarna möjlighet att utvecklas i sin professionella roll och bidrar till personlig utveckling. På ett sådant sätt förstärker vi möjligheten till god kompetensförsörjning som attraherar kompetenta medarbetare. Under 2016 påbörjades arbetet med att ta fram nya riktlinjer för kompetensutveckling. Inom gymnasie- och vuxenverksamheten påbörjades arbetet för att ytterligare utveckla arbetet med formativ bedömning.

4.4. Målsamordning och andra samarbeten

Under 2016 har utbildningsförvaltningen ökat samverkan med övriga förvaltningar inom flera områden. Inom området elevresor har nya riktlinjer tagits fram tillsammans med tekniska- och skolförvaltningen. Syftet har varit att tydliggöra riktlinjerna kring elevresor för invånare i Mölndal samtidigt som resorna kan genomföras mer kostnadseffektivt.

Inom det kommunala aktivitetsansvaret etablerades en unik ledningsgrupp i samverkan mellan social- och arbetsmarknadsförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen, arbetsförmedlingen och utbildningsförvaltningen. Ledningsgruppen har fastställt en handlingsplan för det kommunala aktivitetsansvaret. Syftet är att nå samtliga ungdomar som inte studerar på gymnasieskolan. Risken för långvarigt utanförskap är stor för de ungdomar som inte har gymnasieexamen visar studier från SKL och Uppsala universitet. Möjligheten till arbete ökar med 73 % för ungdomar med gymnasieexamen (Källa: Utbildning- nyckeln till arbete, SKL 2015).

Nämnden deltar även aktivt i samarbetet med Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR) kring utvecklingen av nya utbildningar för vuxna och samarbeten har inletts med flera olika kommunala och privata aktörer för att bredda utbudet av utbildningar i Mölndal, t.ex. genom uppdragsutbildningar och yrkeshögskolautbildningar.

5. Ekonomi och volymer

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 2,8 mnkr, vilket motsvarar 1,0 procent av den totala budgetomslutningen.

Under 2016 fortsatte arbetet att skapa balans i utbildningsnämndens ekonomi. Redan 2015 visade utbildningsnämnden ett positivt resultat om ca 1,1 mnkr och i slutet av 2016 är det positiva resultatet 2,8 mnkr. Detta samtidigt som utbildningsnämndens verksamhet växer. Inom gymnasieskolan redovisas ett överskott på 2,2 mnkr som delvis beror på 14 färre elever än budgeterat av folkbokförda i Mölndal. Elever i stadens egen regi är 13 fler än budget. I avsnittet resursfördelning ser vi att interkommunala ersättningar till andra kommuner och ersättning till friskolor har ökat i förhållande till budget. Erhållna intäkter från Migrationsverket redovisas under delområde Gymnasieskola övrigt.

Underskottet på 2,2 mnkr i gymnasiesärskolan beror delvis på att där är fler elever i målgruppen folkbokförda i Mölndal. Antalet elever i andra huvudmäns regi har ökat med 6 elever mot budget. Ersättning för gymnasiesärskoleelever baseras på tilldelade kommunbidrag och dessa har inte ökat i samma takt som Göteborgsregionen (GR) för de program som kräver mer personalresurser.

Inom kommunbidragsområde vuxenutbildning redovisas ett positivt resultat mot budget på 2,3 mnkr. Inom samverkan i Göteborgsregionen (GR) gällande vuxenutbildning har en större del än väntat finansierats med statsbidrag (sökts gemensamt inom GR). Därtill har under 2016 erhållits ett tillfälligt extra bidrag från staten vilket genererar ett överskott på +2,0 mnkr.

Administrativa lönekostnader är 0,6 mnkr lägre än budget beroende på ej tillsatta vakanser. Anpassning av fakturering med SFI elevernas utbildningsperiod medför lägre intäkt -0,6 mnkr. Yrkehögskoleutbildningarna gav ett överskott på 0,3 mnkr. Totala vuxenutbildningar i egen regi redovisar ett underskott på -0,4 mnkr genom planerade åtgärder för integration och gemenskap. För dessa åtgärder erhålls ett statsbidrag +0,4 mnkr. Beställda uppdragsutbildningar från GR redovisar ett resultat på +1.2 mnkr och SFI-utbildningar på +0,7 mnkr. Gymnasial vuxenutbildning gav ett underskott med -1,1 mnkr, och övriga vuxenutbildningar -0,8 mnkr.

Nämnden redovisar ett överskott på 0,5 mnkr vilket beror på att området för det kommunala aktivitetsansvaret inte kunnat besätta personalresurserna fullt ut.

Kommunbidragsområde	Utfall 2015 Mnkr	Budget 2016 Mnkr	Utfall 2016 Mnkr	Budget 2016 Volym	Utfall 2016 Volym
Gymnasieskola					
Elevpengstilldelning i egen regi	36,0	46,1	46,0	273,0	406
varav från andra kommun				-144,0	-264
Fässbergsgymnasiet	19,3	0,0	0,0		
Krokslättsgymnasiet	1,1	0,6	0,6	129,0	142
Tilläggsbelopp	3,1	4,0	3,8		
Gymnasiet gemensamt	-4,3	2,7	-5,0		
Elevresor, inackorderingstillägg	14,9	14,0	14,8		
Interkommunala ersättningar	122,5	117,6	120,2	1 608,0	1 536
Ersättning fritstående skolor	50,6	51,7	54,1	600,0	645
Summa gymnasieskola:	243,2	236,7	234,5	2 337,0	2 323
Gymnasiesärskola					
Elevpengstilldelning i egen regi	16,4	16,1	17,0	41,0	44
varav från andra kommun				-11,0	-17
Elevresor	0,9	0,8	0,8		
Mölnåls gymnasiesärskola	1,1	0,1	0,2	30,0	27
Interkommunala ersättningar	-4,7	-3,5	-2,3	7,0	14
Summa gymnasiesärskola:	13,7	13,5	15,7	37,0	41
Vuxenutbildning					
Vuxenutbildning Mölnåls, Beställarfunktion	24,7	21,7	19,2		
YH utbildning	-0,1	0,0	-0,3		
Vuxenutbildning Mölnåls, produktion	0,0	2,5	3,8		
Gymnasial vux egen regi		-1,5	-0,5	270	196
varv gym egen regi stud fr andra kommun				35	24
Gymn vux extern anord		0,7	0,8	100	96
Grundlägg vux egen regi		-0,6	-0,9	90	71
varav grundl vux egen regi stud fr andr komm				10	13
Gymn vux i andra kommun		2,7	3,0	40	40
Grundl vux i andra kommun		0,2	0,3	10	2
Gymn vux m yrkesinrikt inom GR samv		-0,1	-1,3	40	60
Summa Helårsplatser				550,0	465,0
SFI Vuxenutbildning Mölnåls	0,0	0,5	-0,3	520	559
SFI varav studerander fr andra kommun		0,4	0,4	35	27
Summa vuxenutbildning:	24,6	26,7	24,4	520,0	559,0
Nämnd och administration					
Förvaltning	5,3	6,6	7,0		
Kommunala Aktivitetsansvaret (KAA)		1,6	1,1		
Nämnd och administration	1,7	1,8	1,7		
VKM, SYV	-0,4	0,0	-0,3		
Summa:	6,6	10,0	9,5		

Egen produktion

6. Mölndal förstärker Västsverige

Vår kunskap och kreativitet förstärker Västsverige. I Mölndal föds och utvecklas de bästa idéerna. Vi är ledande i arbetet med att utveckla smarta lösningar som stärker vår storstadsregion. Närheten till Göteborg är en tillgång för Mölndal - vi är en attraktiv del av storstaden med en egen kreativ profil. Visionsstrategier: Vi utvecklar ett företagsvänligt klimat som gör att kunskapsintensiva och kreativa verksamheter väljer att etablera sig i Mölndal. Vi driver samverkan mellan näringsliv, kommunen, skolor och lärosäten som skapar nya mötesplatser för ett starkare regionalt näringsliv. Vi skapar kreativa miljöer där människor från olika bakgrunder möts och nya tankar föds. Vi utvecklar ett livskraftigt samarbete med Göteborg och kringliggande kommuner som stärker vår gemensamma storstadsregion för framtiden.

6.1. Fullmäktigemål 4: Mölndal ska ta en alltmer betydelsefull roll i utvecklingen av regionen.

Nämndmål 1: Utbudet av gymnasial och eftergymnasial utbildning i Mölndal ska öka

Under året har målet delvist nåtts och värden på vissa områden har förbättras jämfört med 2015 och man ser en positiv trend.

Utbudet av utbildningar inom vuxenutbildningen har ökat. Inom den gymnasiala vuxenutbildningen har antalet internt beställda helårsplatser minskat litet vilket är en naturlig följd av att arbetsmarknaden för närvarande är god. Ökningen har först och främst skett inom yrkesvuxutbildningarna. Under de första månaderna i verksamhetsåret 2016 startades fyra nya yrkesvuxutbildningar. Ökningen har skett genom en medveten satsning på arbetsnära utbildningar och en aktiv medverkan i GR i enlighet med utbildningsnämndens strategi. Fler av utbildningarna erbjuds med språkstöd vilket speglar de behov som har funnits under året på grund av det ökade antalet nyanlända i Mölndal och Västsverige. För att lyckas med att anpassa utbildningarna krävs en bra omvärldsbevakning och ett flexibelt utbud. Resultatet av detta är att fler studerande kommer snabbt till jobb och att utvecklingen av regionen främjas.

Nämnden ansökte under 2016 om att starta 6 nya yrkeshögskoleutbildningar. I ansökningsomgången fick Myndigheten för Yrkeshögskolan totalt 1306 ansökningar. Av de inkomna ansökningarna beviljas 351 ansökningar och utbildningsnämnden fick tyvärr inga utbildningar beviljade. Motiveringen var att utbildningen inte prioriteras på grund av konkurrens om statsbidrag eller särskilda medel. En stor del av de beviljade utbildningarna i Sverige är beprövade utbildningar med etablerade aktörer och nämnden hoppas att den framtida satsning på Campus Mölndal ska ge bättre förutsättningar för yrkeshögskolan.

Att starta nya gymnasieprogram och utöka utbudet är en långsiktig process som kräver planering och bra underlag. Arbetet med att öka utbudet av gymnasial utbildning i Mölndal har påbörjats från flera håll. Under året har en utredning genomförts som syftade till att kartlägga förutsättningarna för att skapa en attraktiv gymnasieverksamhet i Mölndal.

Utredningen visar att det finns förutsättningar att utveckla gymnasieverksamheten i Mölndals stad. På bakgrund av utredningen har utbildningsförvaltningen fått i uppdrag att ta fram en plan för fler gymnasieprogram i Mölndal. Kontakt och samarbete har påbörjats med en rad olika aktörer för att hitta samarbetspartners till gymnasiet och en stor satsning på marknadsföring har genomförts och fortsätter under 2017. Resultatet av satsningarna under 2016 är att utbildningsnämnden har ett bra underlag för att kunna planera gymnasieutbudet och inför 2017 planeras fler utbildningar att starta, bland annat samhällsvetenskapsprogrammet på Krokslättsgymnasiet.

Gymnasiesärskolan har tagit fram en handlingsplan för att starta programmet för estetiska verksamheter hösten 2017. I takt med att gymnasiesärskolan får färre men fler resurskrävande elever ska detta också tas i beaktning vid planering av program.

Indikator	Utfall 2015	Nivå 2016	Nivå 2018	Utfall 2016
UTN Antal erbjudna studieplatser inom gymnasieskolan	30	30		30
UTN Antal erbjudna studieplatser inom gymnasiesärskolan	8	8		8
UTN Antal erbjudna studieplatser inom särvox	35			40
UTN Antal under året (internt) beställda helårsplatser inom den gymnasiala vuxenutbildningen	270			263
UTN Antal av YH-myndigheten beviljade utbildningsplatser inom yrkeshögskola	0			0
UTN Antal under året av GRvux beställda helårsplatser inom yrkesvux	14			140

Nämndmål 2: Gymnasial och eftergymnasial utbildning som utförs i egen regi ska vara attraktiv och av hög kvalitet.

Målet är delvist uppfyllt och man ser förbättrade eller positiva värden på de flesta indikatorer.

Under året har utbildningsnämnden arbetat med att skapa förutsättningar för att gymnasieskolorna ska kunna bedriva kontinuerligt marknadsföringsarbete. Nya webbplatser har möjliggjort att gymnasieverksamheterna nu löpande kan kommunicera kring sina utbildningar och vad som händer inom verksamheten. Sociala kanaler användas för att nå olika målgrupper och de nya grafiska profilerna bidrog till att skapa moderna montrar på gymnasiemässan som syntes på håll och som kommunicerade det som verksamheterna önskade sända.

Resultatet är att Krokslättsgymnasiet ökar antalet förstahandssökande elever inför läsåret 2016-2017. Resultatet av många av satsningarna kommer först att synas inför nästa läsår och förhoppningen är att ytterligare öka antalet förstahandssökande och starta nya program både på gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Att en stor andel elever och föräldrar rekommenderar skolorna vittnar också om att utbildningsnämnden bedriver en attraktiv verksamhet. Krokslättsgymnasiets NKI-värde stämmer överens med genomsnittet för andra gymnasieundersökningar och här är ambitionen för 2017 högre för att utbildningsnämnden ska bli en ledande utbildningsaktör. NKI-värdet för Frejagymnasiet kan betraktas som ett högt värde och understryker att utbildningen är attraktiv.

Utbildningarna inom GRvux hade rekordmånga sökande och är för första gången någonsin de mest sökta utbildningar bland samtliga yrkesvuxaktörer inom Göteborgsregionen (GR). Utfallet visar att störstadeln av de studerande kan rekommendera utbildningarna.

Under året har ett stort arbete påbörjats när det gäller det systematiska kvalitetsarbete och ett antal nya indikatorer har tagits fram inför 2017. Utifrån det nuvarande underlaget ser man att det finns behov av förbättringar inom vissa områden såsom gymnasiet. Betygspoängen är i linje med riket men står alltså inte ut om ambitionen är att vara en ledande utbildningsaktör. Det samma gäller NKI-värdet för. Under 2016 har fler resurser tillsatts för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet.

När det gäller vuxenutbildningen syns tydliga förbättringar för studerande som är i arbete efter avslutad utbildning. Utfallet gäller dock endast lokalvård-utbildningen och detta begränsar möjligheten för en generell analys. Även gymnasiesärskolan har ett mycket positivt utfall för elever som är i arbete/utbildning/sysselsättning efter avslutad utbildning. Detta visar på att satsningen på ett nära samarbete med arbetslivet har en mycket positiv effekt.

Även tillgången till en god studie- och yrkesvägledning är en viktig förutsättning för utbildningar av hög kvalitet och även om 3 ut av 4 elever upplever att de har detta finns ett behov att undersöka om fler satsningar kan göras på detta område. Detta arbete har påbörjats under hösten och fortsätts under 2017.

Utbildningsförvaltningen genomförde en elev- och föräldraenkät för samtliga utbildningar under 2016 som i framtiden kommer att bidra till ett bra underlag för jämförelse och kvalitetsarbetet.

Indikator	Utfall 2015	Nivå 2016	Nivå 2018	Utfall 2016
UTN Andel elever inom vuxenutbildningen som kan rekommendera Mölndals stads utbildningar till andra.				84 %
UTN Andel elever inom gymnasieskolan som kan rekommendera Mölndals stads utbildningar till andra.				83 %
UTN Andel föräldrar till elever inom gymnasiesärskolan som kan rekommendera Mölndals stads utbildningar till andra.				92 %
UTN Andel elever inom yrkeshögskolan som kan rekommendera Mölndals stads utbildningar till andra				93 %
UTN NKI gymnasiet				62
UTN NKI gymnasiesärskolan				78
UTN NKI vuxenutbildning	71			69
UTN NKI Yrkeshögskolan				70
UTN Andel elever som efter 6 månader är i arbete efter avslutad utbildning inom yrkesvux i Mölndals stad	67 %			90 %
UTN Antal sökande elever per beviljad utbildningsplats inom yrkeshögskolan.				2,64
UTN Andel elever i arbete/utbildning/sysselsättning efter avslutad utbildning, gymnasiesärskola	76%			100 %
UTN Antal förstahandssökande elever till Mölndals stads gymnasieskolors nationella program.	28			35
UTN Genomsnittlig betygspoäng för elever på Nationella program i gymnasieskolan och egen regi (baserat på antal elever med avgångsbetyg)	13			13,2
UTN Andel elever inom gymnasieskolan som upplever att de har tillgång till en god studie- och yrkesvägledning				72 %

7. En hållbar stad där vi växer och mår bra

Mölndal växer och vi blir fler. Unga människor söker sig till Mölndal för att leva och bo. Här kan du styra dina livsval och nå din fulla potential. Alla får chansen. Här finns attraktiva bostäder och en grön livsmiljö. Smidiga kommunikationer gör det enkelt att besöka Mölndal och att leva här. I Mölndal blomstrar både stad och land. Visionsstrategier: Vi bygger attraktiva bostäder som främjar en blandning av människor och som möter bostadsbehoven hos olika generationer. Mölndal utvecklar bra och attraktiva skolor där trygga elever når höga och jämna skolresultat. Tillsammans tar vi ett gemensamt ansvar för att barn och unga är delaktiga och mår bra. Vi verkar för en utveckling av Mölndal som är socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar.

7.1. Fullmäktigemål 6: Varje barns potential ska tidigt tas tillvara så att de samlade skolresultaten förbättras samtidigt som fler får godkänt i alla ämnen.

Nämndmål 3: Antal folkbokförda elever i Mölndal som uppnår gymnasieexamen ska öka.

Målet är inte uppfyllt och trenden är oförändrad när man ser till andelen ungdomar med gymnasieexamen inom fyra år efter påbörjat nationellt program. Dock ses en positiv utveckling när det gäller ungdomer inom aktivitetetsansvaret som är i studie- eller yrkesförberedande aktivitet.

Utbildningsnämnden jobbar med denna målsättning från flera håll och den största utmaningen är att majoriteten av mölndalseleverna läser hos annan huvudman. Detta ställer höga krav på uppföljningen av studieresultat och avsaknaden av systematiska tillvägagångssätt eller verktyg för uppföljning av kvalitet och resultatet från externa skolor är stor. I samverkan med GR har ett regiongemensamt elevinformationssystem (ELIN) utvecklats. Planen var att systemet skulle ha varit klart hösten 2016 men systemet har blivit försenat och planeras nu att implementeras under våren 2017. Systemet blir ett viktigt verktyg för att tidigt kunna följa upp elever som riskerar att inte nå gymnasieexamen.

Sedan 2011 tillhör inte alla elever med autism särskolan längre och ett ökat antal ungdomar går nu istället på introduktionsprogram (IM) med många åtgärder och särskilt stöd. I Mölndal finns begränsat antal IM-varianter och utbildningsnämnden är hänvisad att köpa platser hos annan anordnare. Ökningen av ansökningar om särskilda insatser är stor från kommunala skolor och friskolor. Under 2016 har kontrollen av kvaliteten på Mölndals gymnasieungdomars skolgång påbörjats bland annat genom granskning av avtal med andra kommuner och skolor med elever med tilläggsbelopp. Detta har bidragit till en bättre uppföljning av skolornas kvalitet och att fler elever får rätt stöd samtidigt som nämndens resurser används mer effektivt.

Av de cirka 25 % som inte uppnår gymnasieexamen har cirka 6 % ett studiebevis vilket innebär att ungdomen är behörig att läsa in sin gymnasieexamen på komvux. Därför spelar

vuxenutbildningen också en viktig roll i denna fråga. Många nyanlända ungdomar, som till en början studerar i gymnasieskolan förväntas fullfölja sina studier inom vuxenutbildningen och nämnden bevakar denna utveckling och har redan börjat med insatser på detta område (t.ex. yrkesvuxutbildningar med språkstöd).

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret har förbättrats under året genom att öka samverkan mellan de nämnder som berörs för att bättre kunna anpassa utbudet av åtgärder för målgruppen. Ett unikt samarbete mellan vård- och omsorgsförvaltningen, social- och arbetsmarknadsförvaltningen och arbetsförmedlingen med en gemensam ledningsgrupp har startat. Ledningsgruppen har tagit fram en handlingsplan för samverkan inom KAA. En effektivare samverkan mellan förvaltningar och myndigheter med regelbundna träffar på flera nivåer har bidragit till att höja kvaliteten på bemötande och servicenivån samtidigt som antalet myndighetskontakter för ungdomar minskar vilket är positivt.

Utbildningsnämnden når flera ungdomar genom nya kontaktutor vilket underlättar för ungdomar att få kontakt med en vägledare och genom samarbete med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsenheten som ofta träffa ungdomar som är aktuella för aktivitetsansvaret får utbildningsnämnden snabbare kunskap om elever som behöver stöd och kan då bistå med förebyggande stöd och resurser tidigt.

Fler resurser har tillsatts för studie- och yrkesvägledningen vilket ökar den uppsökande verksamhet och skapar möjlighet att erbjuda fler samtal per ungdom. Det förebyggande arbetet med att förhindra avhopp från gymnasiet har förbättrats genom att fler kommuner känner till Mölndals KAA-verksamhet och KAA-ansvarig har kallats till fler elevmöten. Resultatet är att fler ungdomar är i aktiviteter som främjar fortsatta studier.

Utbildningsnämnden anser att målsättningen på sikt är nåbar men att det kräver en stor insats när det gäller uppföljningen av elever som går hos en annan huvudman. Jämfört med riket när det gäller elever med gymnasieexamen inom 4 år ligger Mölndal en bit över men jämför man med grankommunerna ligger Mölndal lågt.

Indikator	Utfall 2015	Nivå 2016	Nivå 2018	Utfall 2016
UTN Gymnasieexamen inom fyra år efter påbörjat nationellt program	75%	80%		73,4 %
UTN Andel ungdomar i ålder 16-20 inom aktivitetsansvaret som är i studie- eller yrkesförberedande aktivitet	15%			34 %

7.1. Fullmäktigemål 10: I Mölndal ska graden av socialt deltagande, integration och egen försörjning öka.

Nämndmål 4: Studerande i vuxenutbildning ska ges förutsättningar att nå sina individuella utbildningsmål.

En stor andel av studerande på vuxenutbildningen upplever att de får förutsättningar att nå sina individuella utbildningsmål och har tillgång till en god studie- och yrkesvägledning. Ändå är det 25 % som inte upplever detta och målet är därför endast delvist uppfyllt. Det finns inga tidigare värden att jämföra med och det är därför svårt att bedöma utvecklingen i nuläget. Ser man dock till utbildningsnämndens mål om en attraktiv utbildning av hög kvalitet indikerar detta att många elever är nöjda med sin utbildning. Det är önskvärt att fler studerande upplever att de får förutsättningar att nå sina individuella utbildningsmål.

Utbildningsnämnden har arbetat på flera olika plan under 2016 för att öka elevernas förutsättningar att nå sina mål genom att utreda elevstödet genom specialpedagog, speciallärare och andra stödfunktioner. Vuxenutbildningen planerar inför 2017 ett mer flexibelt upplägg i studierna för att fler ska nå sina mål.

Ett exempel på hur studerande har getts förutsättningar att nå sina mål under 2016 är yrkesvuxutbildningar med språkstöd (Lokalvård, Studiehandledare på modersmål och vård- och omsorg). Utbildningsnämnden har även utvecklat kvalitetsarbetet i utbildningarna samt förstärkt vuxenutbildningens studie- och yrkesvägledning vilket syns i det positiva resultatet för studie- och yrkesvägledningen. Resultatet är att fler studerande går vidare till jobb och vidare studier vilket dock är svårt att visa genom nuvarande mål och indikatorer. Tidigare sågs bland annat att 90 % av eleverna som gick lokalvård-utbildningen har gått vidare till jobb.

Målet har dock visat sig svårt att analysera och mäta och för att stärka kopplingen till KF-målet och utvecklingen i omvärlden har nämnden inför 2017 sett över och uppdaterat både målet och indikatorerna.

Indikator	Utfall 2015	Nivå 2016	Nivå 2018	Utfall 2016
Andel elever inom vuxenutbildningen som upplever att de får förutsättningar att nå sina individuella utbildningsmål				75 %
UTN Andel elever inom vuxenutbildning som upplever att de har tillgång till en god studie- och yrkesvägledning				82 %

8. Internt fokus

8.1. Fullmäktigemål 11: Mölndals stads attraktivitet och tydlighet som arbetsgivare ska stärkas.

Nämndmål 5: Utbildningsnämnden tillvaratar och utvecklar personalens kompetens i enlighet med verksamhetens behov.

Målet är i hög grad uppfyllt och det har skett en mycket positiv utveckling från 2015 till 2016. Under 2016 implementerades den organisationsförändring som planerades 2015. Förändringen omfattade samtliga enheter och medförde rekrytering av flera nya chefer. Under 2016 tillsattes två nya verksamhetschefer, två nya rektorer samt en enhetschef enligt plan. Under året har utbildningsnämnden ökat resurserna för fortbildning samt arbetat med att stärka kulturen hos ledarskapet så att detta genomsyras med ökat fokus på kompetensutveckling. Utbildningsnämnden hade ett relativt högt resultat på HME-frågorna och det positiva resultatet kring området "Ledarskap" ökade det totala värdet. Utbildningsnämnden har även under året arbetat med att se över verksamheternas kompetensbehov och under 2017 planeras flera riktade fortbildningsinsatser.

Resultatet är att utbildningsnämnden blir bättre till att tillvarata och utveckla personalens kompetens vilket är en viktig faktor i utbildningsnämndens framtida kompetensförsörjning. Redan nu finns utmaningar att hitta yrkeslärare och lärare med behörigheter inom bland annat matematik och svenska som andraspråk. Utbildningsnämnden har fram till nu lyckats förhållandevis bra jämfört med andra kommuner. Konkurrensen mellan kommunerna om lärare är stor. Utbildningsnämnden har ett högt söktryck på tjänster och att medarbetare kan rekommendera sin arbetsplats är en viktig faktor i detta. Differensen mellan att rekommendera sin arbetsplats och Mölndals stad som arbetsgivare är intressant och visar att arbetet med att stärka Mölndals stads attraktivitet som arbetsgivare behöver förbättras. Många av de insatser som utbildningsnämnden gör stärker troligen arbetsplatsens attraktivitet men det är svårare att påverka det övergripande målet från lokalt håll. Här behövs en central insats.

Under året och i samband med nämndens andra mål syns det tydligt hur viktigt det är att ha en flexibel organisation som utvecklas i enlighet med verksamhetens behov. Bland annat vuxenutbildningen är präglad av snabba förändringar och därför är kompetensutveckling en viktig förutsättning. Utbildningsnämnden behöver under 2017 tydliggöra denna satsning.

Indikator	Utfall 2015	Nivå 2016	Nivå 2018	Utfall 2016
UTN Andel medarbetare som rekommenderar Mölndals stad som arbetsgivare	46%			58 %
UTN Andel medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats				75 %
UTN Andel medarbetare som anger att de själv aktivt tar initiativ så att de får den kompetensutveckling de behöver	71%			75 %
UTN Andel medarbetare som anger att de lär nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete	77%			80 %
UTN Andel medarbetare som anger att kunskaper och erfarenhet tas tillvara på ett bra sätt i arbetet	67%			72 %

9. Intern kontroll

9.1. Åtgärder inom intern kontroll

Nedan görs en uppföljning av om åtgärder utvecklats och sätts så som planerat i verksamhetsplanen. I verksamhetsplanen 2016 planerades följande åtgärder och genomfördes följande åtgärder:

Åtgärder	Resultat 2016
Utveckla resultatnriktade ekonomiska, kvalitativa och marknadsorienterade nyckeltal och indikatorer för den verksamhet man bedriver.	<ul style="list-style-type: none"> • Pilotprojekt kring ekonomiska nyckeltal påbörjat för vuxenutbildningen centralt i staden. • Nya kvalitativa indikatorer framtagna inför verksamhetsplan 2017. • Samverkan med GR för att ta fram gemensamma nyckeltal för vuxenutbildning.
Utveckla systematisk uppföljning av kvalitet och resultat i den utbildning som bedrivs för elever i den egna verksamheten och externt.	<ul style="list-style-type: none"> • Nya gemensamma mallar framtagna för kvalitetsrapporter. • Rapportering av kvalitetsarbete integrerat i nämndens ärendeplan.
Förstärkt redovisning och uppföljning av kostnader	<ul style="list-style-type: none"> • Genomförd enligt plan. En ekonomihandläggare har tillsatts.
Förstärka rutiner och struktur kring handläggning och beslutsprocessen för tilläggsbelopp, skolskjuts och åtgärder för elever med särskilda behov.	<ul style="list-style-type: none"> • Genomförd enligt plan. Förstärkt uppföljning av skolor och elever. Ny rutin för skolskjuts i gymnasiet.

Förstärka strukturen för utveckling och hantering av rutiner och instruktioner inom utbildningsförvaltningen.	<ul style="list-style-type: none">• Rutiner framtagna för fler processer inom utbildningsförvaltningen. Arbetet fortsätter 2017.
Verksamhetsuppföljning månatligen av ekonomi och elevstatistik samt varje kvartal av fullmäktiges mål.	<ul style="list-style-type: none">• Genomförd enligt plan.

9.2. Uppföljning av intern kontroll

Utbildningsnämnden har godkänt en internkontrollplan för utbildningsförvaltningen avseende 2016. Planen innehåller ett antal aktiviteter för uppföljning av att den interna kontrollen fungerar. Avrapportering för varje kontrollmoment redovisas i bifogade uppföljningsrapport (bilaga 1). Nedan följer en sammanfattning av resultatet.

Inga allvarliga brister har identifierats inom ekonomiområdet vilket tyder på att förvaltningen har en god kontroll på de områden där allvarliga risker finns såsom ramavtalstrohet, utbetalningar till andra huvudmän och förfallna fakturor. Förbättringar har skett inom kontroll av utbetalning av bidrag till andra huvudmän. Kontroll av utbetalningar till friskolor och andra kommuner sker månadsvis för att säkerställa att fakturan motsvarar rätt belopp och rätt antal elever. Utbetalningar har gjorts till 34 fristående huvudmän under januari-oktober. Från och med november sker utbetalning mot faktura på samma sätt som för kommunala huvudmän och det har inte upptäckts några större felaktigheter. Den elev som har fakturerats fel ena månaden har korrigerats nästa månad. Rutinen bedöms fungera mycket bra. Diskussion förs kontinuerligt med verksamhetschefer avseende klassificering av inköp. Uppföljning kommer att ske under 2017. Det bedöms att rutinen fungerar tillfredsställande.

Avstämning av förfallna fakturor sker löpande och förseningsavgifter var marginellt under 2016. När det gäller kontroll av förfallna fakturor så beror ofta försenade utbetalningar på att fakturorna hamnat hos fel person i systemet, att det varit svårt att utläsa vem fakturan ska till, eller att det varit oklart om fakturan är rätt.

De HR-processer som följts upp under året är utan avvikelser. Samtliga protokoll från nämnd och arbetsutskottet har gått igenom under 2016. Inga ärenden återremitterades från nämnd och arbetsutskottet under 2016. I uppföljningen av kontroll av särskilt stöd till elever konstateras att förvaltningen i flera fall måste begära in kompletteringar från rektorer som ansöker. Detta fördröjer handläggning och beslut men säkerställer att eleverna får rätt stöd och inga avvikelser har hittats under året. Förvaltningen ser över om blanketterna kan bli tydligare i sina instruktioner.